


Pašnodarbinātas personas tiesiskie pamati un grāmatvedības uzskaites pamatprincipi



Izšķir sekojošas uzņēmējdarbības formas:
pašnodarbināta persona;
individuālais komersants;
kapitālsabiedrība (sabiedrība ar ierobežotu
atbildību (SIA) un akciju sabiedrība (A/s));
personālsabiedrība (pilnsabiedrība un
komandītsabiedrība).

Pirms.....

Pirms saimnieciskās darbības uzsākšanas fiziskā persona atbilstoši paša izvēlētajam darbības veidam:

- noskaidro, kādas atļaujas (licences) ir nepieciešamas izvēlētajam saimnieciskās darbības veidam;
- nosaka saimnieciskās darbības vietu (saimnieciskā darbība var notikt fiziskās personas dzīvesvietā, šim nolūkam īpaši nodalītā teritorijā vai kādās citās telpās, vai teritorijā, ar kuras īpašnieku ir noslēgts nomas līgums);
- pārliecinās, ka lietošanā ir saimnieciskās darbības veikšanai nepieciešamie pamatlīdzekļi (nekustamais īpašums, darbarīki, darba galdi, transports, dators u.c.);
- veic inventarizāciju, kurā uzskaita visas saimnieciskajiem darījumiem lietojumā esošās mantas (ēku, būvju, zemes īpašumu, transporta līdzekļu, materiālu, inventāra un tehnikas) apjomu dabā

Pirms.....

- nosaka, vai būs nepieciešams pieņemt darbā darbiniekus un slēgt ar tiem darba līgumu kā darba devējam ar darba ņēmēju;
- **izvēlas norēķinu veidu skaidrā vai bezskaidrā naudā;**
- **ja izvēlas bezskaidrās naudas norēķinu veidu, atver bankā norēķinu kontu;**
- noskaidro, vai, norēķinoties skaidrā naudā, ir nepieciešams lietot Valsts ieņēmumu dienestā (VID) teritoriālajā iestādē reģistrētu elektronisko kases aparātu;
- noskaidro saimnieciskās darbības veikšanai atļautos elektronisko kases aparātu modeļus;
- noskaidro kārtību, kādā elektroniskais kases aparāts reģistrējams VID teritoriālajā iestādē;
- ja saimnieciskās darbības veikšanai ir nepieciešams lietot elektronisko kases aparātu, iegādājas kases aparāta žurnālu, kurā katru dienu par gūtajiem ieņēmumiem ielīmē dienas finanšu pārskatu- "Z" atskaiti;

Pirms....

- ja ir nepieciešams, iegādājas numurētas kvīšu grāmatiņas
- noskaidro kārtību, kādā reģistrējamas VID teritoriālajā iestādē numurētās kvītis
- noskaidro, vai izvēlētajam darbības veidam būs nepieciešams lietot pavadzīmes vai kokmateriālu transporta pavadzīmes-rēķinus,

Pirms...

- iepazīstas ar grāmatvedības reģistru kārtošanu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem;
- izdara izvēli- vai grāmatvedību kārtos pats, pieņems darbā grāmatvedi vai šo pakalpojumu sniegs kāda juridiska perona;
- izvēlas grāmatvedības kārtošanas principu (vienkāršo vai divkāršo ierakstu);
- ja izvēlas kārtot grāmatvedību pēc vienkāršā ieraksta principa, iekārto ieņēmumu un izdevumu žurnālu;
- izvēlas grāmatvedības kārtošanas veidu papīra vai elektronisko;
- atbilstoši grāmatvedības reglamentējošiem normatīvajiem aktiem iepazīstas ar prasībām, kādas darbības jāveic, noslēdzot saimnieciskās darbības pārskata gadu;
- iepazīstas ar nodokļus reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem.

Pašnodarbinātais???

- Tā ir persona, **kura veic saimniecisko darbību** un ir **reģistrēta VID** kā pašnodarbināta persona.
- Saimnieciskā darbība var būt jebkura patstāvīga darbība par atlīdzību.

Par fiziskās personas saimniecisko darbību ir uzskatāma jebkura darbība, kas vērsta uz preču ražošanu, darbu izpildi, tirdzniecību un pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību.

Saimnieciskā darbība ietver arī ar uzņēmuma līguma izpildi saistīto darbību, profesionālo darbību, nekustamā īpašuma apsaimniekošanu, komercaģenta, māklera un individuālā komersanta darbību, kā arī fiziskās personas īpašumā esoša individuālā uzņēmuma darbību (likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli")

Pašnodarbinātā termina nav citos nodokļu likumos, tas ir atrodams tikai likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu", tādēļ terminu „pašnodarbinātais” juridiski lieto tikai tad, ja fiziskā persona saimnieciskās darbības veikšanai ir reģistrējusies arī **kā sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēja**, proti, no saviem ienākumiem maksā tā saukto sociālo nodokli. Citos likumos tiek lietots jēdziens "saimnieciskā darbība", kas ir ļoti plašs.

+ / -

- lielāku rīcības neatkarību un lielāku iespējamo samaksu par padarīto darbu.
 - pats sev priekšnieks
 - Darba laika izvēle
 - Pats veic VOSAI izvēloties JĀ/NĒ(no 370 euro obligāti)
 - Var pieņemt darbā darbiniekus
-
- **Pilnā apjoma atbild par sekām ar visu SAVU mantu**
 - nepienākas apmaksāts ikgadējais atvaļinājums. Par atpūtu būs jā rūpējas pašam.
 - būs nepieciešamas administratīvas, juridiskas un finanšu prasmes un iemaņas.
 - pilnīgi patstāvīgi organizēt, un veikt savu darbu
 - Par darba aizsardzības normu ievērošanu atbild pats

10 iemesli, lai reģistrētos par pašnodarbināto

- Iespēja legalizēt savus ieņēmumus no saimnieciskās darbības.
- Sociālās garantijas, kā algotam darbiniekam. Izņemot bezdarbnieka pabalstu.
- Var apkalpot juridiskās personas, kurš visas maksas veic oficiāli.
- Iespēja slēgt līgumu ar pasūtītāju, kas dod papildus garantiju, ka saņemsiet samaksu par savu preci vai padarīto.
- Ir iespējas iegūt kredītu bankā, jo ir oficiāli deklarēti, regulāri ienākumi, ko var apliecināt ar attiecīgu dokumentu no VID.

10 iemesli, lai reģistrētos par pašnodarbināto

- saprotama grāmatvedība, kārtojama pēc vienkāršā ieraksta (kases) principa.
- VSAOI ir obligāti jāmaksā tikai par tiem mēnešiem, kuros ienākumi (ieņēmumi mīnus izdevumi) sasnieguši 370 euro
- Pats vari izvēlēties no kādas summas maksāt VSAOI
- Vienkāršs un lēts reģistrācijas process – nav dibināšanas līgums, statūti, notariāli apstiprināti paraksti u.c. dokumenti, kā arī nav nepieciešams sākuma kapitāls vai pamatlīdzekļi kā reģistrējot kapitālsabiedrību.
- Nav nepieciešams kases aparāts, pietiek ar VID reģistrētām kvītīm vai pārskaitījumu, kas pamatots ar rēķinu.

Kas var kļūt par pašnodarbināto?

Likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 3.apakšpunktā noteikts, kas Latvijā pašnodarbinātais var būt persona, kura gūst ienākumus kā:

- persona, kas veic individuālo darbu,
- persona, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijas Republikā un kura saņem autoratlīdzību (autortiesību un blakustiesību atlīdzību), izņemot autortiesību mantinieku un citu autortiesību pārņēmēju
- zvērināts notārs,
- zvērināts advokāts,
- zvērināts revidents,
- prakses ārsts, prakses farmaceits, prakses veterinārārsts, prakses optometrists,
- cita fiziskā persona, kas reģistrējusies kā saimnieciskajā darbībā gūtā ienākuma nodokļa maksātāja,

Kā reģistrēties?

- 1. Fiziskajai personai **pirms saimnieciskās darbības uzsākšanas** ir jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – VID) kā nodokļu maksātājai – saimnieciskās darbības veicējai –, norādot jomu, kurā persona veiks saimniecisko darbību.
- 2. Reģistrējoties VID kā saimnieciskās darbības veicējai, personai ir jāuzrāda pase un jāaizpilda nodokļu maksātāja reģistrācijas lapa (pieejama VID).

Kā reģistrēties?

- 4. Reģistrējot struktūrvienību, papildus iesniedz ziņas par struktūrvienībām.
- 3. Nodokļa maksātāja reģistrācija trīs darba dienu laikā pēc pieteikuma veidlapas iesniegšanas.

Reģistrēšana

atbilstošu kompetenci apliecinošu šādu dokumentu kopijas, uzrādot oriģinālus:

- persona, kas veic individuālo darbu, – reģistrācijas apliecību vai patentu;
- persona, kas saņem autoratlīdzību, - dokumentu, kas apliecina autoratlīdzības saņemšanu;
- zvērināts notārs – tieslietu ministra rīkojumu par zvērināta notāra iecelšanu;
- zvērināts advokāts – Latvijas Zvērinātu advokātu padomes izsniegtu apliecību;
- zvērināts revidents – Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas izsniegtu zvērināta revidenta sertifikātu;
- prakses ārsts – ārsta sertifikātu un Latvijas Ārstu biedrības izsniegtu ārsta prakses reģistrācijas apliecību;
- cita fiziskā persona, kura reģistrējusies kā saimnieciskā darbībā gūtā ienākuma nodokļa maksātāja, - īpašuma vai valdījuma tiesības apliecinošu dokumentu, Valsts zemes dienesta izsniegtu licenci, citus dokumentus, kas apliecina, ka persona ir saimnieciskajā darbībā gūtā ienākuma nodokļa maksātāja;
- zemnieku (zvejnieku) saimniecības īpašnieks – Uzņēmuma reģistra izsniegtu reģistrācijas apliecību;
- prakses farmaceits, prakses veterinārārsts, prakses optometrists – dokumentu, kas apliecina tiesības uzsākt attiecīgo praksi;
- zvērināts tiesu izpildītājs – dokumentu, kas apliecina iecelšanu amatā;
- individuālais komersants – Uzņēmuma reģistra izsniegtu reģistrācijas apliecību

Ko nozīmē NACE kods un NACE klasifikācija?

Tas ir saīsinājums no franču „Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne”, jeb latviski „saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas Kopienā”.

Katrs NACE kods atbilst kādam no uzņēmējdarbības veidiem, t.i. ar ko nodarbojas uzņēmums.

Ir četri detalizācijas līmeņi, kur katrs līmenis sīkāk apraksta attiecīgo uzņēmējdarbības veidu. Viens uzņēmums var nodarboties ar vairākiem uzņēmējdarbības veidiem no NACE koda. Klasifikators atrodams Uzņēmumu reģistra lapā: „[NACE klasifikators](#)”

NACE klasifikators

- M
- PROFESIONĀLIE, ZINĀTNISKIE UN TEHNISKIE PAKALPOJUMI
- 69Juridiskie un grāmatvedības pakalpojumi
- 69.1Juridiskie pakalpojumi
- 69.10Juridiskie pakalpojumi
- 69.2Uzskaites, grāmatvedības, audita un revīzijas pakalpojumi;
konsultēšana nodokļu jautājumos
- 69.20Uzskaites, grāmatvedības, audita un revīzijas pakalpojumi;
konsultēšana nodokļu jautājumos
- 70Centrālo biroju darbība; konsultēšana komercdarbībā un vadībzinībās
- 70.1Centrālo biroju darbība
- 70.10Centrālo biroju darbība
- 70.2Vadības konsultāciju pakalpojumi



LATVIJAS REPUBLIKAS
UZŅĒMUMU REĢISTRS

Uzņēmumu reģistrs ir kļuvis par vienu no modernākajiem valsts pakalpojumu sniedzējiem.

/Latvijas Valsts prezidents Andris Bērziņš/

[VIEGLI LASĪT](#)

meklēt Visā lapā

- [KONTAKTI](#)
- [EIRO IEVIEŠANA](#)
- [E-PAKALPOJUMI](#)
- [PAKALPOJUMI](#)
- [REKVIZĪTI](#)
- [PAR MUMS](#)
- [UR REĢISTRI](#)
- [INFORMĀCIJAS
PIEPRAŠĪŠANA](#)
- [VEIDLAPAS](#)
- [IEPIRKUMI](#)
- [LIKUMI](#)
- [GALVENĀ VALSTS
NOTĀRA LĒMUMI](#)
- [EIROPAS SAVIENĪBA](#)
- [DARBS UR](#)
- [BIEŽĀK UZDOTIE
JAUTĀJUMI](#)
- [SAITES](#)

NACE klasifikators

Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija (NACE 2.red.)

[Šeit](#) pieejams pilns NACE darbības veidu saraksts.

Meklētājā iespējams meklēt darbības veidu pēc nosaukuma vai pēc koda.

Meklēt

Kas ir saimnieciskā darbība?

- **Par fiziskās personas saimniecisko darbību** uzskata jebkuru darbību, kas vērsta uz preču ražošanu, darbu izpildi, tirdzniecību un pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību. Saimnieciskā darbība ietver arī ar uzņēmuma līguma izpildi saistīto darbību, profesionālo darbību, nekustamā īpašuma apsaimniekošanu, komercaģenta, māklera un individuālā komersanta darbību, kā arī fiziskās personas īpašumā esoša individuālā uzņēmuma (arī zemnieka un zvejnieka saimniecības) darbību.

Kas ir saimnieciskā darbība?

- **Profesionālā darbība** ir jebkura neatkarīga profesionālu pakalpojumu sniegšana ārpus darba tiesiskajām attiecībām, arī zinātniskā, literārā, pasniedzēja, aktiera, režisora, ārsta, zvērināta advokāta, zvērināta revidenta, zvērināta notāra, zvērināta mērnika, zvērināta taksatora, mākslinieka, komponista, mūziķa, konsultanta, inženiera, zvērināta tiesu izpildītāja, grāmatveža vai arhitekta darbība.

Kas ir saimnieciskā darbība?

- Fiziskās personas darbību **kvalificē kā saimniecisko darbību**, ja tā atbilst vienam no šādiem kritērijiem:
 - 1) darījumu regularitāte un sistemātiskums – trīs un vairāk darījumi gadā vai pieci un vairāk darījumi trijos gados;
 - 2) ieņēmumi no darījuma pārsniedz 14 229 un vairāk eiro gadā, izņemot ienākumus no personiskā īpašuma atsavināšanas (personiskai lietošanai paredzēto kustamo lietu – mēbeļu, apģērba un citu lietu);
 - 3) darbības ekonomiskā būtība vai personas īpašumā esošo lietu apjoms norāda uz sistemātisku darbību ar mērķi gūt atlīdzību.

Kas ir saimnieciskā darbība?

- Fiziskās personas ienākuma gūšanu **no kapitāla** un ienākuma gūšanu no augoša **meža** atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas **nekvalificē kā saimniecisko darbību**, ja izdevumi, kas saistīti ar šā ienākuma gūšanu, nav atzīti par saimnieciskās darbības izdevumiem.
- Fiziskās personas ienākuma gūšanu **no metāllūžņu** pārdošanas **nekvalificē kā saimniecisko darbību**, izņemot gadījumu, kad metāllūžņus pārdod individuālais komersants, kurš atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai saņēmis licenci melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai Latvijā.

- **Maksa par reģistrāciju nav paredzēta.**
- Par saimnieciskās darbības veicēja reģistrācijas statusu ir iespējams pārlicināties publiski pieejamā VID Nodokļu maksātāju reģistrā.
- Informācija par fiziskām personām, kuras veic saimniecisko darbību un ir reģistrētas VID Nodokļu maksātāju reģistrā, pieejama VID mājaslapā www.vid.gov.lv sadaļā “Noderīgi” – “VID publiskojamo datu bāze” – “[Lietot VID publiskojamo datu bāzi](#)” – “[Saimnieciskās darbības veicēji](#)”.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksāšanas režīmi

Nodoklis par ienākumiem no saimnieciskās darbības (IIN 23% no ienākuma)	<u>Patentmaks</u> a par atsevišķu veidu saimnieciskās darbības veikšanu	<u>Samazinātā patentmaks</u> a par atsevišķu veidu saimnieciskās darbības veikšanu	Mikrouzņēmumu nodoklis	Paziņo par saimnieciskās darbības nereģistrēšanu
---	---	--	------------------------	--

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no saimnieciskās darbības ienākuma (23 %)

- Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, piemērojot **23 %** nodokļa likmi, apliek ienākumu no saimnieciskās darbības, kuru nosaka kā ieņēmumu un ar to gūšanu saistīto izdevumu starpību.
- Saimnieciskās darbības veicējs kārtos grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā un uzskaita gan ieņēmumus, gan izdevumus.

IIN 23%

- Līdz 15.martam, 15.jūnijam, 15.augustam un 15.novembrim maksā nodokļa **avansa** maksājumus.
- Nodokli aprēķina par gadu, iesniedzot VID gada ienākumu deklarāciju no sekojošā gada **1.marta līdz 1.jūnijam**.
- Nodokli iemaksā budžetā 15 dienu laikā no deklarācijas iesniegšanas dienas. Ja aprēķinātā nodokļa summa pārsniedz **640 eiro**, maksātājs to var iemaksāt budžetā trijās reizēs – līdz 16.jūnijam, 16.jūlijam un 16.augustam.
- Saimnieciskās darbības ienākumam **ir tiesības** piemērot neapliekamo minimumu, nodokļa atvieglojumus un attaisnotos izdevumus.

IIN 23% (minimālais nodokļa apmērs)

- Nodokļa maksātājs, kas ir reģistrēts kā saimnieciskās darbības veicējs, ne vēlāk kā līdz **16.jūnijam** iemaksā budžetā nodokli **50 eiro** apmērā, ja taksācijas gadā **nav gūts ar nodokli apliekams ienākums no saimnieciskās darbības vai ja aprēķinātā nodokļa summa no saimnieciskās darbības apliekamā ienākuma nepārsniedz 50 eiro.**

IIN 23% (minimālais nodokļa apmērs)

- Minimālā nodokļa maksāšana **nav attiecināma** uz nodokļa maksātājiem, kuri ir veikuši iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājumus vai valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par darbiniekiem vai par sevi kā pašnodarbinātu personu.
- Minimālais nodoklis **nav jāmaksā** par gadu, kurā veikta saimnieciskās darbības reģistrācija, un par nākamo gadu, kā arī par gadu, kurā izbeigta saimnieciskā darbība vai pabeigts likvidācijas process.

Noderīgi !

Noderīgu informāciju meklējiet VID mājaslapas www.vid.gov.lv sadaļā “Nodokļi”

– [“Iedzīvotāju ienākuma nodoklis”](#):

- metodiskais materiāls [“Iedzīvotāju ienākuma nodokļa avansa maksājumi no saimnieciskās darbības ienākuma”](#);
- metodiskais materiāls [“Grāmatvedības kārtošana vienkāršā ieraksta sistēmā”](#).

Patentmaksā par atsevišķu veidu saimnieciskās darbības veikšanu

Ministru kabineta noteikumi Nr.1531

2013.gada 17.decembrī

**Kārtība, kādā piemērojama patentmaksa
un tās apmēri fiziskās personas
saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā**

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju
ienākuma nodokli" 11.¹⁰ panta septīto daļu*

Patentmaksa ir valsts noteikts vienots fiksēts maksājums, kas ietver iedzīvotāju ienākuma nodokļa un valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas par fiziskās personas saimniecisko darbību.

(Likuma par IIN 11.¹⁰ pants)

- Patentmaksa tiek ieskaitīta budžetā šādā sadalījumā:
 - 1) 67 procenti - valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā;
 - 2) 33 procenti - maksātāja deklarētās dzīvesvietas pašvaldības budžetā.

Patentmaksa

- Reģistrācijas iesniegumu persona iesniedz ne vēlāk kā 10 darbdienu pirms vēlamā patentmaksas piemērošanas datuma.
- Ministru kabinets nosaka profesiju sarakstu, kurās gūstot ienākumu iedzīvotāju ienākuma nodokli un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas var maksāt patentmaksas veidā.
- Patentmaksas maksātājs nedrīkst nodarbināt citas personas, un ieņēmumi nedrīkst pārsniegt **50 000 eiro** gadā (ar 01.01.2017. – 15000 EUR gadā).

Patentmaksa

- Patentmaksu var maksāt par vienu, trim vai sešiem kalendāra mēnešiem vai vienu kalendāra gadu. Patentmaksas maksājuma termiņš nevar būt mazāks par vienu kalendāra mēnesi.
- Patentmaksas maksātājs uzskaita tikai saimnieciskās darbības ieņēmumus.
- Patentmaksu ieskaita valsts budžeta ieņēmumu kontos divu darbdienu laikā pēc iesnieguma par patentmaksas maksāšanu iesniegšanas VID.

Patentmaksa

- Saimnieciskās darbības ienākumam **nav** tiesību piemērot gada neapliekamo minimumu, nodokļa atvieglojumus un attaisnotos izdevumus.
- Maksātājs savā saimnieciskajā darbībā, par kuru viņš maksā patentmaksu, nenodarbina citas personas.
- Maksātājs, kas veic saimniecisko darbību un no saimnieciskās darbības maksā IIN 23%, vienlaikus nevar būt patentmaksas vai mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs.

Patentmaksa

- ***! Sākot ar 2016.gada 1.janvāri maksātājs, kas veic saimniecisko darbību un par to maksā patentmaksu, vienlaikus nevar būt pakalpojumu sniedzējs saimnieciskās darbības veicējam (komersantam) viņa saimnieciskās darbības ietvaros, ja saimnieciskās darbības veicējs (komersants) darbojas tajā pašā saimnieciskās darbības jomā, par kuru patentmaksas maksātājs maksā patentmaksu.***

Patentmaksas maksātājs ir fiziska persona, kas veic saimniecisko darbību noteiktās profesijās un kuras saimnieciskā darbība atbilst likuma "[Par iedzīvotāju ienākuma nodokli](#)" 11.¹⁰ panta pirmajā, otrajā, trešajā, ceturtajā un piektajā daļā noteiktajām prasībām.

Nr. p.k.	Profesija vai saimnieciskā darbība	Patentmaksā vienam kalendāra mēnesim (<i>euro</i>)		Samazinātā patentmaksā sešiem kalendāra mēnešiem (<i>euro</i>)	Samazinātā patentmaksā vienam kalendāra gadam (<i>euro</i>)
		Rīgas pašvaldības teritorijā	pārējās pašvaldību teritorijās		
1. Ādas un tekstilizstrādājumu amatniecība					
1.1.	paklāju audējs	43	43	9	17
1.2.	izšuvējs, šūto izstrādājumu izgatavotājs, pērlīšu izstrādājumu izgatavotājs	43	43	9	17
1.3.	ādas amatnieks	57	43	9	17
1.4.	šķiedras mākslas izstrādājumu izgatavotājs	57	57	9	17
1.5.	piegriezējs (zīda)	57	57	9	17
1.6.	iespiedējs (zīda auduma, reljefa)	43	43	9	17
1.7.	audējs, mežglotājs, pinējs	43	43	9	17
1.8.	tamborētājs, adītājs, mežģīņu darinātājs	57	43	9	17
1.9.	knipelētājs	85	57	9	17

2. Apģērbu un apavu izgatavošana un labošana, pulksteņu labošana, slēdzeņu labošana un citi sadzīves pakalpojumi

2.1.	kalējs	43	43	9	17
2.2.	slēdzeņu atslēdznieks	43	43	9	17
2.3.	pulksteņmeistars	43	43	9	17
2.4.	rotkalis (gredzeni, saktas, aproces, to gravējumi)	71	43	9	17
2.5.	tautas tērpu darinātājs	71	43	9	17
2.6.	apģērbu amatnieks	85	57	9	17
2.7.	šuvējs, drēbnieks	71	43	9	17
2.8.	cepurnieks	57	43	9	17
2.9.	modists	57	43	9	17
2.10.	kostīmu meistars	57	43	9	17
2.11.	mīksto, koka rotallietu izgatavotājs	71	43	9	17
2.12.	piegriezējs	57	43	9	17
2.13.	kurpnieks	57	43	9	17
2.14.	apavu labotājs, apavu tīrītājs	57	43	9	17
2.15.	autoatslēdznieks, automašīnu krāsotājs lauku teritorija	–	43	9	17

3. Amatniecības izstrādājumi					
3.1.	amatnieks	43	43	9	17
3.2.	kapu/akmens plākšņu izgatavotājs	85	43	9	17
3.3.	stiklinieks	43	43	9	17
3.4.	podnieks	43	43	9	17
3.5.	keramiķis	43	43	9	17
3.6.	stikla pūtējs, gravieris, matētājs, emaljētājs	43	43	9	17
3.7.	daiļkrāsotājs	43	43	9	17
3.8.	apgleznotājs	43	43	9	17
3.9.	kokgriezējs	43	43	9	17
3.10.	pinējs (klūgu, salmu, slotu)	43	43	9	17
3.11.	akmeņkalis amatnieks	43	43	9	17
3.12.	koka māksliniecisko izstrādājumu izgatavotājs	43	43	9	17
4. Floristika					
4.1.	florists, floristikas speciālists	43	43	9	17
5. Fotografēšanas, videoieraksta un audioieraksta pakalpojumi					
5.1.	fotogrāfs, mākslas fotogrāfs, kinooperators un audioieraksta operators	43	43	–	–

6. Skaistumkopšanas pakalpojumi

6.1.	frizieris (kungu, dāmu, suņu), frizūru modelētājs	85	57	—	—
6.2.	grimētājs, kosmetologs, kosmētiķis	71	43	—	—
6.3.	nagu kopšanas speciālists (manikīrs, pedikīrs)	85	43	—	—
6.4.	parūku meistars	71	43	—	—
6.5.	pirtnieks	57	43	—	—
6.6.	stilists, vizāžists	85	43	—	—
6.7.	tetovētājs	85	43	—	—
6.8.	dekoratīvās caurduršanas meistars	71	43	—	—

7. Privātie mājsaimniecības pakalpojumi

7.1.	skursteņslauķis	57	43	9	17
7.2.	mājkalpotājs	71	43	9	17
7.3.	logu mazgātājs	57	43	9	17
7.4.	zāles pļaušanas un krūmu griešanas pakalpojumu sniedzējs	43	43	9	17

8. Mājas aprūpes pakalpojumi

8.1.	masieris	100	71	9	17
8.2.	bērnu masieris	71	43	9	17
8.3.	auklis	43	43	9	17
8.4.	gubernants	85	57	9	17
8.5.	aprūpētājs, slimu bērnu auklis	43	43	9	17
8.6.	skolēnu pavadonis	43	43	9	17
8.7.	bērnu aprūpētājs (diennakts)	57	43	9	17
8.8.	privātskolotājs	57	43	9	17

9. Sēņošana, ogošana, savvaļas ārstniecības augu un ziedu vākšana mežos un pļavās

9.1.	Persona, kas vāc mežu un pļavu veltes	—	—	—	—
------	---------------------------------------	---	---	---	---

Patentmaksa

Ja patentmaksas maksātājs **veic saimniecisko darbību vairākās profesijās**, patentmaksas apmēru vienam kalendāra mēnesim nosaka atbilstoši profesijai ar augstāko patentmaksu.

Ja patentmaksas maksātājs **veic saimniecisko darbību gan Rīgas pašvaldības teritorijā, gan citu pašvaldību teritorijās**, patentmaksas apmēru vienam kalendāra mēnesim nosaka atbilstoši teritorijai ar augstāko patentmaksu.

Patentmaksa

Patentmaksa nav atmaksājama, izņemot gadījumu, ja Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par atteikumu reģistrēt fizisko personu kā patentmaksas maksātāju.

Patentmaksas maksātajam **ir jāuzskaita tikai saimnieciskās darbības ieņēmumi**.

Samazinātā patentmaksa

Samazināto patentmaksu var maksāt, ja izpildīti šādi nosacījumi:

- piešķirta vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi);
- saimnieciskās darbības ieņēmumi pirmstaksācijas gadā nepārsniedz 3000 eiro;
- nav mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs vai saimnieciskās darbības veicējs (maksā nodokli 23%);
- nenodarbina citas personas;
- nav algas nodokļa maksātājs.

Samazinātā patentmaksa

- Samazinātās patentmaksas maksātājam nav pienākuma iesniegt gada ienākumu deklarāciju, un tajā nenorāda ieņēmumus, par kuriem ir maksāta patentmaksa.
- Samazināto patentmaksu maksā par sešiem kalendāra mēnešiem vai vienu kalendāra gadu.
- Samazinātās patentmaksas maksājuma termiņš nav mazāks par sešiem kalendāra mēnešiem.
- Samazinātā patentmaksa ir **17 eiro** gadā vai **9 eiro** pusgadā.

VID darbības

- Valsts ieņēmumu dienests piecu darbdienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas izvērtē iesniegumu un pieņem lēmumu reģistrēt fizisko personu par patentmaksas maksātāju vai atsaka reģistrāciju.
- Valsts ieņēmumu dienests lēmumu paziņo fiziskajai personai darbdienas laikā iesniegumā norādītā e-pasta vai pasta adresē, vai Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā.

VID darbības

- ja Valsts ieņēmumu dienests pieņem lēmumu par atteikumu reģistrēt fizisko personu par patentmaksas maksātāju, Valsts ieņēmumu dienests atmaksā fiziskajai personai patentmaksas summu pilnā apmērā, pārskaitot to uz iesniegumā norādīto kontu divu darbdienu laikā pēc paziņošana par atteikumu

Patentmaksas maksātajam ir jāuzskaita
tikai saimnieciskās darbības ieņēmumi.

Ieņēmumu uzskaites reģistrs

no ____ .gada _____ līdz ____ .gada _____

Ieraksta kārta numurs	Ieraksta datums	Attaisnojuma dokumenta		Darījuma partneris (fiziskās personas vārds, uzvārds vai juridiskās personas nosaukums un nodokļu maksātāja reģistrācijas kods)	Darījuma apraksts	Darījuma summa, euro
		numurs	datums			
1	2	3	4	5	6	7

Atskaites

- Kvīšu reģistrēšana
- Atskaites par izlietotajām kvītīm
- Ienākumu uzskaites žurnāls / Ieņēmumu uzskaites reģistrs
- EDS

Paziņošana par saimnieciskās darbības neregistrēšanu

Fiziskai personai ir tiesības neregistrēt saimniecisko darbību!

Ja ienākums tiek gūts no īpašuma
(piemēram, iznomājot vai izīrējot nekustamo
īpašumu, pārdodot īres tiesības, nododot lietu tālāk
apakšnomniekam vai apakšīrniekam, iznomājot vai
atsavinot kustamo mantu, gūstot samaksu par dabas
resursu izmantošanu vai tās aprobežojumiem),
fiziskai personai ir pienākums par to informēt
VID 5 darbdienu laikā no līguma noslēgšanas

Neregistrēta saimnieciskā darbība

- Gūtajam ienākumam no īpašuma piemēro **10 %** likmi.
- Jāveic saimnieciskās darbības ieņēmumu uzskaitē.
- Ja ienākums no īpašuma tiek gūts no juridiskās personas, nodokli ietur izmaksas vietā.
- Ja nodoklis nav ieturēts, fiziskā persona nodokli aprēķina par kalendāro gadu, iesniedzot VID gada ienākumu deklarāciju (**no 1.marta līdz 1.jūnijam**)
- aprēķināto nodokli iemaksā budžetā **15 dienu laikā** no deklarācijas iesniegšanas dienas
- Ienākumam no saimnieciskās darbības **nav** tiesību piemērot gada neapliekamo minimumu, nodokļa atvieglojumus un attaisnotos izdevumus.
- Fiziskā persona nav uzskatāma par pašnodarbināto un **valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas neveic.**

Nereģistrēta saimnieciskā darbība

- Fiziskā persona reģistrējas VID pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja veikto ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo darījumu kopējā vērtība iepriekšējo **12 mēnešu laikā ir pārsniegusi 50 000 eiro.**

Neregistrēta saimnieciskā darbība

Ja ienākumu gūst no piemājas saimniecības vai personīgās palīgsaimniecības (ienākums nevar pārsniegt 3000 eiro gadā), **veic saimnieciskās darbības ienākumu uzskaiti brīvā formā** un, ja ienākumi gadā pārsniedz 3000 eiro, reģistrē saimniecisko darbību .

Neregistrēta saimnieciskā darbība

Ja ienākumu gūst **no sēņošanas, ogošanas vai savvaļas ārstniecības augu un ziedu vākšanas:**

- gūtajam ienākumam, kas **pārsniedz 3000 eiro**, piemēro **23%** nodokļa likmi;
- veic saimnieciskās darbības ienākumu uzskaiti;
- Nodokli aprēķina par kalendāra gadu, iesniedzot VID gada ienākumu deklarāciju no sekojošā gada **1.marta līdz 1.jūnijam**;
- Nodokli iemaksā budžetā **15 dienu laikā** no deklarācijas iesniegšanas dienas;
- ienākumam no saimnieciskās darbības **ir tiesības** piemērot gada neapliekamo minimumu, nodokļa atvieglojumus un attaisnotos izdevumus;
- fizisko personu neuzskata par pašnodarbināto un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas neveic.

Kas nav jāskaita SD ieņēmumos.....

Pašnodarbinātajam kā saimnieciskās darbības ieņēmumi nav jāuzskaita tie ieņēmumi, no kuriem **nodokli ietur ienākuma izmaksas brīdī ienākuma izmaksātājs**.

Šādi biežāk sastopamie ieņēmumi, kurus nevajadzētu jaukt ar saimniecisko darbību, ir:

- Autoratlīdzība, arī atlīdzība par autora pārdotajiem lietišķās un dekoratīvās mākslas darbiem un tautas daiļamatniecības izstrādājumiem;
- Atlīdzība, kuru izmaksā sagādes un citas organizācijas saistībā ar medniecību un citu savvaļā iegūto produkciju, izņemot atlīdzību, kas gūta no sēņošanas, ogošanas vai savvaļas ārstniecības augu un ziedu vākšanas;
- Metāllūžņu pārdošanas ienākumi;
- Dāvinājumi naudā un citās lietās;
- Dividendes un dividendēm pielīdzināms ienākums;
- Procentu ienākums;
- Ienākums no privātajos pensiju fondos veikto iemaksu ieguldīšanas;
- Ienākums no noslēgtajiem dzīvības apdrošināšanas līgumiem ar līdzekļu uzkrāšanu;
- Ienākums no fiziskās personas īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas.

Mikrouzņēmumu nodoklis

(MUN)

Kas ir MUN?

Mikrouzņēmumu nodoklis ir vienots nodokļa maksājums, kas sevī ietver šādus nodokļus:

- valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, iedzīvotāju ienākuma nodokli, uzņēmējdarbības riska valsts nodevu par mikrouzņēmuma darbiniekiem;

MUN sadales paraugs:

- Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja — fiziskā persona, kas reģistrēta VID kā saimnieciskās darbības veicējs, — valsts budžetā iemaksātā mikrouzņēmumu nodokļa ieņēmumus Valsts kase sadala šādi:
 - 1) 65 procentus ieskaita valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu kontā;
 - 2) 35 procentus — iedzīvotāju ienākuma nodokļa kontā.

MUN reģistrācija

- Par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju reģistrējas, iesniedzot pieteikumu **līdz pirmstaksācijas gada 15.decembrim** vai uzsākot saimniecisko darbību.

Fiziskā persona, kas, **uzsākot saimniecisko darbību**, reģistrējas VID kā saimnieciskās darbības veicēja un izvēlas būt mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja, vienlaikus ar reģistrācijas pieteikumu iesniedz apliecinājumu, ka:

- vēlas maksāt mikrouzņēmumu nodokli;
- paredzamais kalendāra gada apgrozījums būs līdz 100 000 *euro*;
- paredzamais mikrouzņēmuma darbinieku skaits nepārsniegs piecus darbiniekus;
- darbinieki rakstveidā tiks informēti par to, ka darba devējs ir mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs.

Kas ir mikrouzņēmums un kas ir tiesīgs izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli

Tiesības klūt par mikrouzņēmumu ir:

- individuālajam komersantam;
- individuālajam uzņēmumam, zemnieka vai zvejnieka saimniecībai;
- fiziskajai personai, kas reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicēja;
- sabiedrībai ar ierobežotu atbildību.

Tiesības izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli ir, ja ir atbilstība šādiem kritērijiem:

- saimnieciskās darbības ieņēmumi – apgrozījums – kalendāra gadā nepārsniedz 100 000 EUR;
- sabiedrības ar ierobežotu atbildību dalībnieki ir tikai fiziskās personas;
- sabiedrībai ar ierobežotu atbildību valdes locekļi ir tikai mikrouzņēmuma darbinieki;
- mikrouzņēmuma darbinieku skaits jebkurā brīdī nav lielāks par pieciem (darbinieku skaitā neiekļauj prombūtnē esošus vai no darba atstādinātus darbiniekus);
- mikrouzņēmuma darbinieka ienākums nepārsniedz 720 EUR mēnesī.

MUN

Mikrouzņēmuma darbinieks – fiziskā persona, kuru uz darba līguma pamata nodarbina mikrouzņēmums, **un** **mikrouzņēmuma īpašnieks (!!!)**

MUN

Par mikrouzņēmuma darbinieka ienākumu no mikrouzņēmuma uzskata:

- 1) **attiecībā uz mikrouzņēmuma īpašnieku** — ienākumu, kas ir attiecīgā ceturkšņa katrā mēnesī personīgajam patēriņam no mikrouzņēmuma izņemtie līdzekļi un citi naudā, pakalpojumu vai citā veidā gūtie ienākumi no mikrouzņēmuma, izņemot dividendes;
- 2) **attiecībā uz mikrouzņēmuma darbinieku**, kas nodarbināts uz darba līguma pamata, — ienākumu, kas ir uz pašreizējo vai iepriekšējo darba attiecību pamata par attiecīgā ceturkšņa katru mēnesi aprēķinātā darba alga un ar darba algu tieši nesaistītie maksājumi vai labumi, ko darbinieks tieši vai netieši gūst naudā vai citās lietās no darba devēja par darbu mikrouzņēmumā, ja šajā likumā nav noteikts citādi;

MUN

Ar mikrouzņēmumu nodokli apliek
mikrouzņēmuma apgrozījumu =
mikrouzņēmuma **saimnieciskās darbības**
ieņēmumus

MUN likmes:

- apgrozījumam **līdz 7000 eiro – 9%**;
- apgrozījumam **no 7000,01 līdz 100 000 eiro – 9%** par mikrouzņēmuma saimnieciskās darbības pirmajiem trīs gadiem kopš mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa iegūšanas;
- apgrozījumam **no 7000,01 līdz 100 000 eiro – 12%**, sākot ar saimnieciskās darbības ceturto gadu kopš mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa iegūšanas.
- Ja mikrouzņēmums pārsniedz vienu no mikrouzņēmumam noteiktajiem kritērijiem, piemēro papildlikmi **20%**.

MUN

Uzmanību!

- **2017.gada 1.janvārī** stājas spēkā likuma norma, kura paredz, ka mikrouzņēmumu nodokli maksājošā mikrouzņēmuma darbinieks papildus Mikrouzņēmumu nodokļa likumā noteiktajam ir sociāli apdrošināms saskaņā ar likumu “Par valsts sociālo apdrošināšanu”.

MUN

Sākot ar 2017.gadu, MUN likme mikrouzņēmuma apgrozījumam:

- - līdz 7000 eiro ir 5%;
- - no 7000,01 līdz 100 000 eiro par mikrouzņēmuma saimnieciskās darbības pirmo, otro un trešo taksācijas gadu kopš mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa iegūšanas ir 5%, bet, sākot ar saimnieciskās darbības ceturto taksācijas gadu kopš MUN maksātāja statusa iegūšanas, mikrouzņēmumu nodokļa likme ir 8%.

MUN

Minimālais mikrouzņēmumu nodokļa maksājums:

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs līdz nākošā gada **31.janvārim** iemaksā budžetā mikrouzņēmumu nodokli **50 euro** apmērā, ja taksācijas periodā (kalendāra gadā) mikrouzņēmumam **nav bijis apgrozījums vai aprēķinātā mikrouzņēmumu nodokļa summa nepārsniedz 50 euro.**

- Šis nosacījums netiek piemērots taksācijas gadā, kurā veikta saimnieciskās darbības (komercdarbības) reģistrācija.

MUN

- Mikrouzņēmums iesniedz VID mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju un samaksā nodokli līdz ceturksnim sekojošā mēneša 15.datumam.

Deklarācijā apkopo šādus datus:

- mikrouzņēmuma apgrozījumu;
- informāciju par darbiniekiem (vārdu, uzvārdu, personas kodu), ieskaitot mikrouzņēmuma īpašniekus;
- darbinieku ienākumu pa pārskata ceturkšņa mēnešiem;
- mikrouzņēmumu nodokli.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 540

Noteikumi par nozarēm, kurās nepiemēro mikrouzņēmumu nodokļa režīmu

Pieņemts: 22.09.2015.

Stājas spēkā: 01.01.2016.

- Noteikumi nosaka nozares, kurās, veicot saimniecisko darbību, mikrouzņēmums **nav tiesīgs izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli** un būt par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju.

Nr. p. k.	NACE 2. red. kods (nodaļa, grupa vai klase)	Nozares nosaukums
1.	02.20 (klase)	Mežizstrāde
2.	02.40 (klase)	Mežsaimniecības palīgdarbības
3.	09 (nodaļa)	Ar ieguves rūpniecību saistītās palīgdarbības
4.	12 (nodaļa)	Tabakas izstrādājumu ražošana
5.	19 (nodaļa)	Koksa un naftas pārstrādes produktu ražošana
6.	21 (nodaļa)	Farmaceitisko pamatvielu un farmaceitisko preparātu ražošana
7.	24 (nodaļa)	Metālu ražošana
8.	25 (nodaļa), izņemot 25.71, 25.72, 25.73, 25.94 un 25.99 (klase)	Gatavo metālizstrādājumu ražošana, izņemot galda piederumu ražošanu, slēdzeņu un eņģu ražošanu, darbarīku ražošanu, spaiļu un skrūvju stiprinājumu izstrādājumu ražošanu, citur neklasificētu gatavo metālizstrādājumu ražošanu
9.	29 (nodaļa), izņemot 29.32 (klase)	Automobiļu, piekabju un puspiekabju ražošana, izņemot detaļu un piederumu ražošanu mehāniskajiem transportlīdzekļiem
10.	41 (nodaļa)	Ēku būvniecība
11.	42 (nodaļa)	Inženierbūvniecība
12.	43.1 (grupa)	Ēku nojaukšana un būvlaukuma sagatavošana
13.	43.2 (grupa)	Elektroinstalācijas ierīkošanas, cauruļvadu uzstādīšanas un citas līdzīgas darbības
14.	43.39 (klase)	Citas būvdarbu pabeigšanas operācijas
15.	46 (nodaļa)	Vairumtirdzniecība

16.	49.32 (klase)	Taksometru pakalpojumi
17.	51 (nodaļa)	Gaisa transports
18.	61 (nodaļa)	Telekomunikācija
19.	62 (nodaļa)	Datorprogrammēšana, konsultēšana un saistītas darbības
20.	63 (nodaļa)	Informācijas pakalpojumi
21.	64 (nodaļa)	Finanšu pakalpojumu darbības
22.	65 (nodaļa)	Apdrošināšana, pārapirošināšana un pensiju uzkrāšana
23.	66 (nodaļa), izņemot 66.22 (klase)	Finanšu pakalpojumus un apdrošināšanas darbības papildinošas darbības, izņemot apdrošināšanas aģentu un brokeru darbību
24.	68.10 (klase)	Sava nekustama īpašuma pirkšana un pārdošana
25.	69 (nodaļa)	Juridiskie un grāmatvedības pakalpojumi
26.	70 (nodaļa)	Centrālo biroju darbība; konsultēšana komercdarbībā un vadībzinībās
27.	71 (nodaļa)	Arhitektūras un inženiertehniskie pakalpojumi; tehniskā pārbaude un analīze
28.	72 (nodaļa)	Zinātniskās pētniecības darbs
29.	73 (nodaļa)	Reklāmas un tirgus izpētes pakalpojumi
30.	74 (nodaļa), izņemot 74.20, 74.30 (klase)	Citi profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi, izņemot fotopakalpojumus, tulkošanas un tulku pakalpojumus

31.	78 (nodaļa)	Darbaspēka meklēšana un nodrošināšana ar personālu
32.	80.10 (klase)	Personiskās drošības darbības
33.	82 (nodaļa), izņemot 82.92 (klase)	Biroju administratīvās darbības un citas uzņēmumu palīgdarbības, izņemot iepakošanas pakalpojumus
34.	84 (nodaļa)	Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana
35.	86 (nodaļa)	Veselības aizsardzība
36.	87 (nodaļa)	Sociālā aprūpe ar izmitināšanu
37.	94 (nodaļa)	Sabiedrisko, politisko un citu organizāciju darbība

MUN ierobežojumi

Uzmanību!

- Piemērojot likuma normu, kura ierobežo tiesības izvēlēties maksāt MUN un būt par MUN maksātāju, ja tas veic saimniecisko darbību MK noteiktajās nozarēs, **ir saglabāts pārejas periods**, nosakot, ka tiem MUN maksātājiem, **kas līdz 2015.gada 30.aprīlim** ir ieguvuši MUN maksātāja statusu un veic saimniecisko darbību nozarē, kas noteikta MK 2015.gada 22.septembra noteikumos Nr.540 “Noteikumi par nozarēm, kurās nepiemēro mikrouzņēmumu nodokļa režīmu”, **ir tiesības saglabāt MUN maksātāja statusu 2017. un 2018.gadā**, ja neiestājas citi apstākļi, kas liedz šo nodokļa maksātāja statusa saglabāšanu.

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

(VSAOI)

VSAOI

- Fizisko personu – saimnieciskās darbības veicēju – uzskata par pašnodarbinātu personu likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” izpratnē.
- Pašnodarbināta persona veic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, **kad mēneša ienākumi** (ieņēmumi, no kuriem atskaitīti ar to gūšanu saistītie izdevumi) **sasnieguši** 1/12 daļu no Ministru kabineta noteiktā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta minimālā apmēra – **370 eiro** mēnesī.

VSAOI

Sociāli apdrošināmā persona	Likme (%)
Pašnodarbinātais (arī I, II vai III grupas invalīds, izdienas pensijas saņēmējs, invalīds – valsts speciālās pensijas saņēmējs) $370 * 30.58\% = 113.15\text{€}$	30,58
Pašnodarbinātais, kurš sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju (arī pensiju, kas piešķirta ar atvieglotiem noteikumiem vai priekšlaicīgi)	28,21
Pašnodarbinātais – nekustamā īpašuma apsaimniekotājs	26,19

VSAOI

- Mikrouzņēmumu nodokli maksājošā mikrouzņēmuma darbinieks var brīvprātīgi pievienoties valsts sociālajai apdrošināšanai, veicot valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas no brīvi izraudzītiem ienākumiem, kas nepārsniedz **720 eiro** noteikto ierobežojumu.

Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)

PVN

- Uzsākot sistemātiski, pastāvīgi, par atlīdzību veikt ar pievienotās vērtības nodokli (turpmāk – PVN) apliekamus darījumus, fiziskā persona var reģistrēties VID PVN maksātāju reģistrā un maksāt PVN brīvprātīgi.

PVN

Likumā ir noteikti gadījumi, kad par PVN maksātāju **jāreģistrējas obligāti**, t.i. kad:

- 1) Ar PVN apliekamie darījumi iepriekšējo 12 mēnešu laikā sasniedz **50 000 EUR**;
- 2) Ja citā ES valstī iegādāto preču vērtība bez PVN kalendārā gada laikā sasniedz **10000 EUR**;
- 3) Ja tiek sniegti pakalpojumi citas ES dalībvalsts teritorijā vai tiek saņemti pakalpojumi no cita ES dalībvalsts uzņēmuma.

PVN

- Ja fiziskā persona sniedz pakalpojumus citas dalībvalsts nodokļa maksātājam, ..., tai **pirms** šo pakalpojumu sniegšanas **ir jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā.**

PVN - budžetā maksājamā summa

Aprēķinātais PVN (no pašu izrakstītiem PVN rēķiniem)

minus

priekšnodoklis (no saņemtiem PVN rēķiniem)

=

PVN budžetā (pēc deklarācijas)

Piemērs:

- **Izrakstīts rēķins** par sniegtajiem pakalpojumiem: $200 \text{ €} + \text{PVN } 21\% \text{ } 42 \text{ €}$, kopā 242 €
- Saņemts rēķins par materiāliem (pakalpojumiem) saimnieciskās darbības vajadzībām: $80 \text{ €} + \text{PVN } 21\% \text{ } 16,80 \text{ €}$, kopā $96,80 \text{ €}$
- Valsts budžetā maksājamā summa
 $= 42,00 - 16,80 = \mathbf{25,20 \text{ €}}$

Paldies par uzmanību !